

Sygn. akt III AUa 230/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SA Iwona Szybka

SA Anna Rodak (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy

M. O.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2023 r. w Ł.

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 7 lutego 2023 r. sygn. akt V U 757/22

oddala apelację.

A. R. J. I. S.

Sygn. akt III AUa 230/23

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 8 sierpnia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne M. G. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą stanowią; w styczniu 2022 r. – 75% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego ,tj. 4665,78 zł, od lutego 2022 r. – dochód uzyskany w miesiącu bezpośrednio poprzedzającym miesiąc, za który dokonywane jest rozliczenie.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. G. wniósł o jej zmianę i ustalenie, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla ubezpieczonego traktowanego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi w styczniu 2022 r. i od lutego 2022 r. kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od odwołującego na rzecz (...) Oddział w O. kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2023 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne M. G. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą od lutego 2022 r. stanowi kwota przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku.

Sąd Okręgowy ustalił, że odwołujący jest komornikiem sądowym. Pełni służbę na mocy powołania przez Ministra Sprawiedliwości od dnia 13 czerwca 2013 r. Komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym. Podlega nadzorowi sądu rejonowego oraz prezesowi sądu rejonowego przy którym działa. Komornikowi za pełnioną służbę przysługuje wynagrodzenie prowizyjne proporcjonalne do wysokości uzyskanych opłat egzekucyjnych, natomiast opłata egzekucyjna stanowi nieopodatkowaną należność budżetową o charakterze publicznoprawnym, pobieraną za określone czynności wymienione w ustawie z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych.

Sąd Okręgowy zważył, że w myśl art. 33 ust 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1168), komornik nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej.

Z powyższych przepisów wynika, także, iż do komornika stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.), przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 z późn. zm.) oraz przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.), dotyczące osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.

Odwołujący jako komornik sądowy nie podlega wpisowi do centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej.

Z punktu widzenia podatkowego odwołujący traktowany jest jako osoba osiągająca przychód jakim jest przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej – art. 10 ust 1 punkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Opodatkowanie na zasadzie art. 30c ustawy podatkowej dotyczy tzw. podatku liniowego. Odwołujący w taki sposób podlegał opodatkowaniu podatkiem dochodowym w 2021 r. i 2022 r.

Odwołujący jako komornik nie jest podatnikiem w rozumieniu art. 15 ust 1 ustawy o podatku od towarów i usług, wykonującym samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15 ust 2 ustawy.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że od 1 stycznia 2022 r. obowiązuje ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2105), która m.in. składkę zdrowotną uzależnia od tego w jaki sposób osoby prowadzące działalność ustalają podatek dochodowy od osób fizycznych.

Zgodnie z art. 79a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.) składka na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność gospodarczą wymienioną w art. 8 ust. 6 punkt 1, 3, 4, 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców opłacających podatek dochodowy na zasadach wymienionych w art. 30c ustawy o podatku dochodowym stanowi 4,9% podstawy wymiaru, jednak nie mniej niż kwota odpowiadająca 9% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego, o którym mowa w art. 81 ust. 2, w przypadku składki obliczonej od miesięcznej podstawy jej wymiaru, iloczynu liczby miesięcy w roku składkowym, o którym mowa w art. 81 ust. 2 i minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu tego roku składkowego, w przypadku składki obliczonej od rocznej podstawy jej wymiaru. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku, gdy ubezpieczony, o którym mowa w ust. 1 opłaca w tym samym roku kalendarzowym podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 30c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w art. 8 ust. 6 w punkcie 1 dotyczą osób prowadzących działalność na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, punkt 3 dotyczy osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu, punkt 4 dotyczy wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej, punkt 5 dotyczy osób prowadzących szkołę publiczną

W art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podstawę wymiaru składki dla osób prowadzących działalność gospodarczą wymienioną w art. 8 ust. 6 punkt 1,3,4,5 ustawy systemowej oraz art. 18 ust. 1 ustawy o przedsiębiorcach opłacających podatek dochodowy od osób fizycznych na podstawie art. 29, 30c lub 30ca ustawy podatkowej, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętym przychodem a poniesionymi kosztami uzyskania przychodu.

Komornicy nie mieszczą się w żadnej z wymienionych w art. 81 ust. 2 grup, nie są przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy o przedsiębiorcach, ani nie należą do żadnej z grup określonych w art. 8 ust. 6 punkt 1,3,4,5 ustawy systemowej. Nie wykonują wolnego zawodu. Jedynie z punktu widzenia istnienia tytułu ubezpieczenia komornicy sądowi traktowani są jako osoby prowadzące działalność gospodarczą.

Art. 81 ust. 2za ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi, że dla pozostałych osób prowadzących działalność pozarolniczą, w tym osób współpracujących z osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podstawą wymiaru miesięcznej składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedzającego, włącznie z wpłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko wyrażone przez Krajową Radę Komorniczą w dniu 20 maja 2022 r. uznając, że komornicy powinni być traktowani z punktu widzenia ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej jak pozostałe osoby prowadzące działalność pozarolniczą o których mowa w art. 81 ust. 2za. Powyższe podyktowane jest szczególną pozycją komornika, powodami wprowadzenia zmian w zakresie obliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne - ustalenia jako podstawy wymiaru składki na to ubezpieczenie rzeczywistych dochodów przedsiębiorcy i likwidacją możliwości odliczania składki zdrowotnej od podatku dochodowego.

Przepisy ustawy o komornikach sądowych jednoznacznie stwierdzają, iż komornik nie jest przedsiębiorcą. Nie jest także osobą wymienioną w art. 8 ust. 6 punkt 1, 3, 4, 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (punkt 2 tego przepisu dotyczący artystów został przez ustawodawcę wyłączony). Komornik jest funkcjonariuszem publicznym wykonującym określone zadania wynikające z ustawy o komornikach sądowych. Jest organem Państwa powołanym do wykonywania orzeczeń sądowych oraz innych czynności określonych w ustawach, posiadającym w tym zakresie, władcze kompetencje wobec innych podmiotów. Celem działania komornika sądowego nie jest prowadzenie działalności gospodarczej rozumianej jako zorganizowana działalność zarobkowa wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Nie jest to także działalność podporządkowana regułom zysku i opłacalności, zasadzie racjonalnego działania i uczestnictwu w obrocie gospodarczym. Ryzyko finansowe związane z funkcjonowaniem kancelarii obciąża komornika, uzyskującego środki na ten cel z opłat pobieranych przy wykonywaniu czynności urzędowych, jednakże nie jest to działalność podporządkowana regułom zysku i opłacalności, gdyż po spełnieniu warunków przez uprawniony podmiot, komornik sądowy nie może odmówić dokonania określonych czynności urzędowych, a opłata za nie, nie może być określona inaczej, niż jedynie według zasad określonych w przepisach prawa.

Ratio legis wprowadzanych zmian dotyczących sposobu określenia składki na ubezpieczenie zdrowotne wyrażone w projekcie do ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, dotyczyło zasad określenia składki na ubezpieczenie zdrowotne przedsiębiorców. W uzasadnieniu projektu wskazano, że ustawodawca zmierzał do odejścia w stosunku do przedsiębiorców od określania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne jako stałej

opłaty ryczałtowej na rzecz uzależnienia jej od rzeczywistych dochodów przedsiębiorcy. Ustawodawca zmierzał więc do określenia w inny niż dotychczas, sposobu określenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne co do przedsiębiorców, którymi jak jasno wynika z ustawy o przedsiębiorcach – komornicy sądowi nie są.

Okoliczność, że w zakresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez komornika, ustawodawca odsyła do stosowania przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie przepisów osób prowadzących działalność gospodarczą, nie oznacza iż następuje zmiana charakteru prawnego podmiotu ubezpieczonego. Podobnie okoliczność, że w zakresie opodatkowania komornika sądowego traktuje się jak osobę prowadzącą działalność gospodarczą, nie oznacza iż następuje zmiana charakteru tego podmiotu. Sposób opodatkowania przychodów w ustawie podatkowej nie kreuje samodzielnie ani podstawy działania danego podmiotu, ani jego charakteru czy tytułu ubezpieczenia. W tym zakresie wypowiedział się Sąd Najwyższy szeroko w kilku orzeczeniach przy okazji rozpoznawania spraw dotyczących np. tytułu ubezpieczenia co do lekarzy weterynarii.

Sąd zauważył, że w innych niż ubezpieczeniowe czy podatkowe sytuacjach, sam ustawodawca nie traktuje komorników sądowych jako przedsiębiorców czy podmiotów traktowanych jak prowadzące działalność gospodarczą. Przykładem jest ustawodawstwo dotyczące pomocy przewidzianej dla przedsiębiorców w okresie pandemii C.-19.

Sama konstrukcja przepisu art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a mianowicie, wprowadzenie zasady zróżnicowania sposobu obliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne wskazuje na to, że ustawodawca zakładał, iż grupa podmiotów podlegających składce zdrowotnej z tytułu działalności gospodarczych lub traktowanych pod niektórymi względami jak prowadzący działalność gospodarczą jest zróżnicowana. Ustawodawca przewidział, iż oprócz osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, osób uważanych za prowadzących działalność gospodarczą czyli prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu, jako wspólnicy jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, wspólnicy spółki jawnej, komandytowej i partnerskiej oraz osób prowadzących szkołę publiczną i niepubliczną, istnieje grupa opisana art. 81 ust. 2za ustawy regulującej ubezpieczenie zdrowotne. Z przepisu art. 81 ust. 2za ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym wynika, że ustawodawca z punktu widzenia obliczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, przewiduje istnienie podmiotów określonych jako pozostałe osoby prowadzące działalność gospodarczą, w tym osoby współpracujące z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał, że dla odwołującego jako komornika sądowego, od dnia 1 lutego 2022 r. podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku. Stąd zaskarżona decyzja podlegała zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

W apelacji organ rentowy zaskarżył w całości powyższy wyrok, zarzucając naruszenie przepisów art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.) w związku z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2224, z późn. zm.) poprzez ich niezastosowanie.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie w obu instancjach według norm przepisanych.

Apelujący podniósł, że to, iż komornicy nie mieszczą się w przepisie art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych (nie są podmiotami wskazanymi w tym przepisie) jest jasne, bowiem nie da się ich zaklasyfikować do żadnej z kategorii wymienionych w tym przepisie podmiotów. Komornicy nie mieszczą się także w przepisie art. 81 ust. 2za ustawy o świadczeniach zdrowotnych (nie są podmiotami wskazanymi w tym przepisie), bowiem nie są podmiotami prowadzącymi pozarolniczą działalność innymi niż pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność wymienionymi w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, innymi niż

wskazane w ust. 2, 2e, 2z i 2zaa. Nie oznacza to jednak, że w stosunku do komornika nie ustala się podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne. Podstawę tę ustala się na podstawie przepisu art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych w związku z art. 33 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych, skoro przepis art. 33 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych nakazuje w stosunku do komornika stosowanie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (a więc także przepisów ustalających podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne) dotyczących osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, a przepisem regulującym sposób ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących działalność gospodarczą jest przepis art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych.

Skarżący podkreślił, że Sąd Okręgowy wyszedł z całkowicie błędnego założenia, jakoby ustawodawca przewidział istnienie podmiotów określonych jako pozostałe osoby prowadzące działalność gospodarczą, na co wskazują takie sformułowania jak: „...iż ustawodawca zakładał, iż grupa podmiotów podlegających składce zdrowotnej z tytułu działalności gospodarczych lub traktowanych pod niektórymi względami jak prowadzący działalność gospodarczą jest zróżnicowana. Ustawodawca przewidział, iż oprócz osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, osób uważanych za prowadzące działalność gospodarczą czyli prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu...” i dalej „Z przepisu art. 81 ust. 2 za ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym wynika, iż ustawodawca z punktu widzenia obliczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, przewiduje istnienie podmiotów określonych jako pozostałe osoby prowadzące działalność gospodarczą, w tym osoby współpracujące z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą”.

Sąd nic dostrzegł, że w przepisach mówi się o osobach prowadzących pozarolniczą działalność (art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), co jest kategorią pojęciową szerszą niż osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Skoro do komorników stosuje się zasady dotyczące ustalania wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne jak dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, a intencją ustawodawcy, jak wskazuje Sąd, było odejście od ryczałtowego określenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne i powiązanie wymiaru składki z faktycznie osiąganymi dochodami, to zasadę powiązania składki z dochodem należy stosować także do komorników. Skoro podstawę wymiaru składki stanowi dochód (czyli jest to już kwota uwzględniająca wszystkie poniesione przez komornika koszty), to przyjęcie jako podstawy wymiaru składki od kwoty określonej w przepisie art. 81 ust. 2 za o świadczeniach zdrowotnych powoduje, że podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne zostałaby całkowicie oderwana od wysokości dochodu. Oznacza to, że komornik byłby traktowany zupełnie inaczej niż inne grupy ubezpieczonych (w tym także pracownicy), dla których podstawę wymiaru składki ustala się od podstawy wymiaru obejmującej całość otrzymanych dochodów. Dla takiego rozróżnienia nie ma żadnych racjonalnych przesłanek; pozycja komornika jako podmiotu realizującego zadania państwa nie może skutkować tym, że komornik który osiągnął dochód w kwocie 54.191,34 zł (jak odwołujący za kwiecień 2022 r., mail k. 14 akt, zestawienie podstaw wymiaru k. 40 akt) zapłaci składkę na ubezpieczenie zdrowotne liczoną od podstawy wymiaru w kwocie 6.221,04 zł w wysokości 559,89 zł, a np. osoba prowadząca działalność gospodarczą, która osiągnęła taki sam dochód (54.191,34 zł) zapłaci składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 2.655,38 zł, czyli ponad 2.000 zł większą. Przy aktualnie obowiązujących zasadach niepozwalających na wliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne na poczet podatku dochodowego składka na ubezpieczenie zdrowotne stanowi realny koszt dla osoby osiągającej dochody, tym samym we wskazanym wyżej przykładzie obciążenia składkowe komornika są realnie i znacząco niższe niż osoby o innym statusie ubezpieczeniowym, osiągającej dochody w takiej samej wysokości.

Apelujący ubocznie podniósł, że Sąd Okręgowy w sentencji wyroku wskazał, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne odwołującego jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi kwota..., podczas, gdy i dla Sądu (co wynika z uzasadnienia) i dla stron jest jasne, że komornik nie jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą (patrz art. 33 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy wydał prawidłowy wyrok, który znajduje uzasadnienie w treści obowiązujących przepisów. Sąd Apelacyjny w całości podzielił rozważania prawne Sądu I instancji.

Spór w sprawie sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy do ustalenia wysokości składki zdrowotnej, którą winien uiścić komornik ma zastosowanie przepis art. 81 ust. 2za ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Analizując powyższe zagadnienie należy w pierwszej kolejności przypomnieć, że zgodnie z przepisami statuującymi instytucję komornika w polskim prawie, tj. art. 33 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1168), komornik nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej. Przepisy te jednoznacznie też stanowią, że komornik nie może prowadzić działalności gospodarczej. Jednocześnie z powyższych przepisów wynika, także, iż do komornika stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.), przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 z późn. zm.) oraz przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.), dotyczące osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.

Apelujący podnosił, że w jego ocenie komornicy nie są wskazani w przepisie art. 81 ust. 2za ustawy o świadczeniach zdrowotnych, bowiem nie są podmiotami prowadzącymi pozarolniczą działalność innymi niż pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność wymienionymi w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, innymi niż wskazane w ust. 2, 2e, 2z i 2zaa, a o za tym idzie przepis ten nie może stanowić podstawy ustalenia przez tę grupę zawodową, podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne. Podstawę tą w ocenie apelującego winno ustalać się na podstawie przepisu art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych, bowiem przepis art. 33 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych nakazuje w stosunku do komornika stosowanie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (a więc także przepisów ustalających podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne) dotyczących osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, a przepisem regulującym sposób ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących działalność gospodarczą jest przepis art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego stanowisko takie jest nieuprawnione. Sąd Apelacyjny podziela w całej rozciągłości argumentację Sądu Okręgowego przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Okoliczność, że art. 33 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych nakazuje stosowanie do komornika przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, dotyczących osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, nie oznacza iż następuje zmiana charakteru prawnego podmiotu ubezpieczonego. Podobnie okoliczność, że w zakresie opodatkowania komornika sądowego traktuje się jak osobę prowadzącą działalność gospodarczą, nie oznacza iż następuje zmiana charakteru tego podmiotu. Sposób opodatkowania przychodów w ustawie podatkowej nie kreuje bowiem samodzielnie ani podstawy działania danego podmiotu, ani jego charakteru czy tytułu ubezpieczenia.

Konstruowanie przez organ rentowy analogii w sytuacji komornika, do zasad przewidzianych w art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniach zdrowotnych, nie ma żadnego uzasadnienia w świetle obowiązującej zasady ścisłej wykładni przepisów prawa publicznego z zakresu systemu ubezpieczeń społecznych.

Za trafne należy uznać stanowisko Sądu Okręgowego, że przepisy ustawy o komornikach sądowych jednoznacznie stwierdzają, iż komornik nie jest przedsiębiorcą. Nie jest także osobą wymienioną w art. 8 ust. 6 punkt 1, 3, 4, 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Niezasadnym zatem byłoby uznanie,

iż podstawę wymiaru składki dla komornika stanowi zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętym przychodem a poniesionymi kosztami uzyskania przychodu, bowiem nie mieści się on w dyspozycji tego przepisu.

Zasadnie Sąd Okręgowy uznał, że komornicy nie mieszczą się w dyspozycji art. 81 ust. 2 ustawy, nie są bowiem przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy o przedsiębiorcach, ani nie należą do żadnej z grup określonych w art. 8 ust. 6 punkt 1,3,4,5 ustawy systemowej. Nie wykonują także wolnego zawodu. Jedynie z punktu widzenia istnienia tytułu ubezpieczenia komornicy sądowi traktowani są jako osoby prowadzące działalność pozarolniczą.

Skoro jak wyżej wskazano, komornik nie należy do kręgu osób, o których mowa ust.2 art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, to ustalenie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne należnej od niego, winno nastąpić w oparciu o ust. 2za tego przepisu, który wyraźnie stanowi, iż dla pozostałych osób prowadzących działalność pozarolniczą, podstawą wymiaru miesięcznej składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedzającego, włącznie z wpłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim.

W świetle powyższych rozważań, Sąd Apelacyjny uznał, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe, a apelacja organu rentowego jako bezzasadna, na podstawie art. 385 k.p.c. podlega oddaleniu.

A. R. J. I. S.